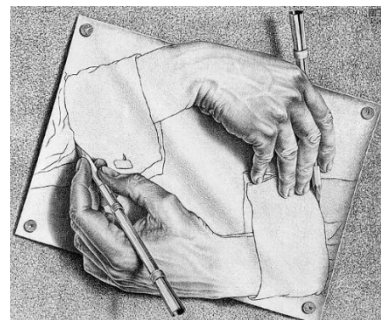
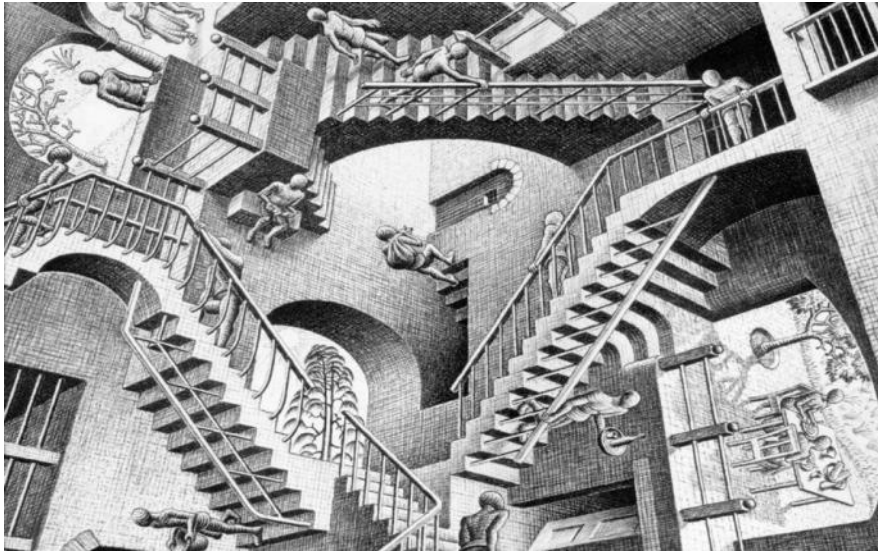

M.C. Escher

Maurits Cornelis Escher. Grafisch kunstenaar. Maakte tekeningen, houtsneden en gravures. Wie kent zijn werk niet?

Als je dat werk niet direct spontaan voor ogen hebt, dan geven de afbeeldingen hieronder meteen duidelijkheid. Hij is bekend van zijn tekeningen die onmogelijke situaties verbeelden. Optische illusies.

Geboortehuis

Maar hij maakte veel meer dan dit soort werk. Hij had ook zeker iets met postzegels. En met Leiden.

Hij leefde van 1898 - 1972. Geboren in Leeuwarden in wat tegenwoordig het Keramiek Museum is. Dat museum is trouwens de moeite van een bezoek waard.

Maar eerst de postzegels.

De postzegels.

Escher ontwierp voor de PTT vrij veel postzegels. In de meeste gevallen werden de ontwerpen van anderen gekozen. Maar in twee gevallen werden zijn ontwerpen wel gerealiseerd. Om te beginnen in 1935.

Luchtvaartfondszege

Zijn Luchtvaartfondszege is nog steeds prachtig. Het is een zegel van 6ct met een toeslag van 4 ct ten behoeve van het Luchtvaartfonds. Het Luchtvaartfonds bestaat nog steeds als NLF, het Nederlandse Lucht en Ruimtevaartfonds. Het heeft als doel de bevordering van de Nederlandse (betrokkenheid bij) lucht- en ruimtevaart. Op de zegel zie je schaduwen van DC-3- en Fokker-vliegtuigen boven Nederland.

Wereldpostzegeltentoonstelling 1949

In het kader van de Wereldpostzegeltentoonstelling van 1949 in ons land ontwierp hij ook een zegel, die in twee waarden werd uitgebracht: de 10 en de 20 ct.

Voor de Nederlandse Antillen en Suriname ontwierp hij een variant.

In het kader van die tentoonstelling ontwierp Escher ook het zogenaamde 'ministersboekje'.

Het is gebruikelijk, dat de internationale hotemetoten die bij de opening van zo'n tentoonstelling aanwezig zijn iets fraais overhandigd krijgen. Het zogenaamde 'ministersboekje'. Escher ontwierp het boekje met een houtsnede op de kaft en één aan de binnenzijde van de kaft.

In het boekje zelf plakte hij alle Nederlandse zegels die tussen 1939 en 1946 waren uitgekomen. Maar zonder de zegels die door de Duitse bezetter waren uitgebracht.

Het boekje, 'XIIme Congres Postal Universel, Offert par la Delegation Néerlandaise', was in het Frans, omdat de Wereldpostunie in Frankrijk is gevestigd.

Houtsnede kaft

Houtsnede binnenzijde

Enkele pagina's uit het boekje

DAVO

En dan een logo, dat we allemaal wel kennen: het logo van de DAVO-albums is ook van de hand van Escher.

Nooit uitgevoerd

Eén van de ontwerpen die nooit is uitgevoerd, stamt uit 1932: het is een ontwerp voor een vredeszegel van 12½ ct. Het ontwerp is een houtsnede. Uiteindelijk werd een ontwerp van ene Hofman (nooit meer van gehoord) wel uitgevoerd. In 1933.

Uiteindelijk is Escher in 1998, bij zijn 100e geboortedag, geëerd met een postzegel. Daarop is zijn gezicht afgebeeld met de muurschildering Metamorfose.

Leiden

Escher heeft dus ook een band met Leiden. Niet zo'n sterke band, maar toch. Het schijnt, maar ik heb dat niet kunnen terugvinden, dat hij kort bij zijn halfbroer Berend ('Beer') heeft gewoond. Berend was hier hoogleraar geologie en directeur van het geologiemuseum. Zoals gezegd, dat is een flinterdunne band met Leiden. Maar... in het Leidse stadhuis heeft Escher ook zijn sporen nagelaten.

In de kamer van B&W en van de burgemeester zijn onder meer de parketvloeren, paneeldeuren, wandbetimmeringen, cassetteplafonds en met hout ingelegde panelen (intarsia) van M.C. Escher bewaard gebleven.

ingezoomd

Optische illusies

De optische illusies van Escher hebben in de filatelistische wereld veel navolging gekregen, maar zijn eigen ontwerpen op dat vlak zijn nooit op postzegels verwezenlijkt.

Optische illusies, à la Escher

In het Maandblad Filatelie van maart 2011 is een uitgebreid artikel gewijd aan Escher. Maar een aantal onderwerpen die ik hier heb aangesneden, komen daar niet aan de orde.

Bronnen: 1. <https://www.atlasobscura.com/places/the-hidden-eschers-of-leiden-2-leiden-netherlands/>

2. https://en.wikipedia.org/wiki/M._C._Escher

3. <https://www.postzegelblog.nl/2018/05/27/met-kunstenaar-escher-op-reis-in-de-filatelic/>

4. J. Vogel; M.C. Escher and Philately. Trials and Triumphs of an acclaimed graphic artist

Jan Verbeek